

# DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőiroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirehner-féle felvételi és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvetetnek.  
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felölös szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirehner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt terben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

3. évfolyam.

Vasárnap 1894. évi ápril 29-én.

17. szám.

## Versecz 1894. ápril hó 28-án

A vidéki sajtó ma már számottevő tényezőként szerepel nemcsak politikai, de főleg társadalmi életünkben, s döntő befolyást érvényesít összes kultur-törekvéseinkre.

A vidéki hírlapirodalom az utolsó két évtized alatt oly óriási lendületet nyert, hogy a hatvanas évek közepén ilyenre még csak távolról sem gondolhattunk, s még a legvérmesebbek sem táplálták magukban azon reményt, hogy a század utolsó tizedében oly kiterjedt vidéki hírlapirodalom keletkezzék, aminő a mai.

Körülbelül negyedfélszáz vidéki hírlap és folyóirat áll a magyar állameszme szolgálatában, édes anyai nyelvünkön terjesztve a közművelődést még a legelrejtettebb, a legfélreesőbb vidékek zugaiban is.

És ez minden esetre arra mutat, hogy a magyar nyelv s a magyar állameszme hódít s tért foglal mindenfelé, minden irányban.

A vidéki magyar hírlapirodalomnak nem csekély része van abban, hogy az imént megejtett népszámlálás eredménye nyolcz millió magyart mutathat fel.

Amerikában tudvalevőleg nemesak minden város, de minden népesebb gyarmat és telep saját közlönnnyel bir. De mig ott a vidéki hírlapirodalom jogosultságát tisztán csak közigazgatási eredmények igazolják,

addig a mi vidéki hírlapirodalomunk létjogát magasabb indokból eredeztethetjük, abból tudniillik, hogy nálunk, még a legtösgyökeresebb magyar helyen, a magyarság közepette megjelenő vidéki lap is első sorban nemzeti missziót teljesít.

S e missziót hévvel lelkesedéssel, valódi hazafias érzülettel teljesíti.

Hogy ezen hivatását a fővárosi sajtó is készséggel ismeri el, annak mindinkább több-több bizonyítékát látjuk; s eredményeiben azt tapasztaljuk, hogy a vidéki hírlapirodalom tekintélyes kiegészítő részét képezi ama nagy hatalmasságnak, mely epithetonnal minden művelt államban megtisztelik a sajtót. Mert a sajtó valóban a nagy hatalmasságok egyike.

Zsurnalisztikával foglalkozó országos képviselőink előszeretettel keresik fel a vidéki sajtó hasábjait is, tudva azt, hogy eszméik gyakorlati eredményt csak akkor mutathatnak fel, ha azok a szélrózsa minden irányában elvettettek. Országos érdekű, s a társadalom regenerálására czélzó terveik csak úgy válhatnak általánosan ismertekké, ha azokat az ország közlakosságának minden rétegével közlik. S erre legjobb, leghivatottabb és leghálásabb talaj: a vidéki sajtó. —

Ez elismert szempontból kiindulva vetjük kezünkbe a tollat, hogy intelligenciánk

nagyobb mérvű szellemi támogatását hívjuk fel a vidéki sajtó iránt.

Vannak vidékek, hol a helyi sajtót az intelligencia teljes szellemi erejével támogatja, s nem merülhet fel oly köz-, vagy társadalmi ügy, melynél ne hallatná nyomatókos szavát; vannak ismét vidékek, hol csak úgy néha-néha veszi fel a tollat az intelligencia egyik-másik tagja, ezt is talán csak oly alkalmakkor, amidőn nagyon közölről van érdekelve; s vannak végül oly vidékek is, hol az intelligencia egész közönyös szemlélője azon nemes irányu törekvéseknek, amiket az illető helyi lap programjában kijelölt, s megvalósítani iparkodik.

Általában véve azonban azt tapasztaljuk, hogy az ugynevezett tollforgató intelligencia többnyire nem támogatja lapját azon arányban, amelyben szellemi tehetségeitől joggal várnunk lehetne.

Pedig tehetné! De nemesak tehetné, sőt kötelessége is volna sorompó elé állani mindannyiszor, amikor egy-egy megoldandó társadalmi kérdés felmerül, vagy valamely, a közre kiható tény megvalósításával foglalkozunk.

Intelligenciánknak mindenha kötelessége támogatni azon lapot, mely érdekeit képviselni hivatva van.

Az intelligenciának szellemi közremű-

## Tárcza.

### Távozz!

Oh távozz, távozz az éjszakába,  
Ne lássam vig tekinteted,  
Sötét kék szemednek fénye, bája  
Mégmérgezi bús szívemet.  
Hangodnak andalító zenéje  
Egy szebb, csodás világba int,  
Elringat a bűvös mámor kéje.  
De tied nem leszek megint.

A csöndes meghitt órák világa  
Feledve lettek, régen már,  
Madárdal és lehajló lombaga  
Szűmben visszhangra nem talál.  
A régi, szép időnek emléke  
Már mind a múlté, mind halott,  
Nem csábit a remény csalfa képe,  
Elhamvadt üszke nem lobog.

Szebb vágyaimat elhervasztá a tél,  
Tovább remélnem nem lehet,  
Szeretlek még! neved keblemben él  
Szívem nem lesz soha tied . . . . .  
Csak menj és fuss zajló élvek után  
Legyek mindenhol száműzött  
Arva szivemben temetlek csupán  
S boldog leszek a bú között.

Kaczagjon a nagy világ szemembe  
Csak áldni tudlak tégedet,  
Keserv érted vegyül énekembe  
Te csalsz belőlem könnyeket.  
Neved lesz ajkam végső sohaja  
Ha éltem napja leáldoz,  
Erted zeng szívem utolsó dala  
Oh csak innen távozz, távozz!

H . . . y Sz. K . . .

## Hajnalban.

(Vége)

A leánykát egy emeletes ház kapujáig kísérté János és távolabb én is, ahol nagy kapu kinyílt, aztán nagy robajjal becsapódott. János ebben a pillanatban kiáltá inkább, mint mondá a leánya után: „kezét csókolom“, amit az már aligha hallott.

Mi volt mit tenni, János hátat fordított a háznak és amint maga előtt megpillantott engem, bosszusan mondta:

— Láttad? Így bánik velem mindig!  
Igyekeztem megvigasztalni, hanem ő vigasztalásról hallani sem akart.

— Bolond vagyok — mondá — mit szaladgáljak ez után a fruska után! Elég volt enny-! Majd megbánja a kis tuskó . . . van még szép leány a világon! . . . Hanem ez nagyon csinos, ugy-e? — tevé aztán hozzá!

Az első emelet ablaka megnyílt. Az üldözött kis leány kerekded arcát láthattuk egy pillanatra.

Amint János megpillantotta, szerelme megint fellobbant.

— Még sem tudok lemondani eről — mondá és oda tapadt a földhöz.

Alig tudtam megmozdítani álló helyéből. Megint visszatértünk a sörcsarnokba és az előbb én fizettem, akarva nem akarva engednem kellett, hogy ezután már az ő vendége legyek.

Késő estig idogáltunk. E közben pedig kifogyhatatlan voltam a jó tanácsok osztogatásában, amelyeknek látszólag igen jó hatásuk volt.

— Igazad van — mondá János bucsuzásunkkor — legjobb lesz, ha lemondok róla. A kora reggeli vonattal visszautazom Erdélybe. Az a leány engem nem akar megérteni. Biztatva a lemondásra, megráztam a kezét. Jó éjt kívánt nekem ő, szerencsés utat kívántam neki én!

. . . Másnapra virradólag, szokás szerint nagyon korán megébredtem. Felkeltem felöltözököztem, aztán ki a szabad levegőre. Setalásom közben — nem a szép leány kedvéért, oh korántsem, mert bár nem vagyok ellensége a szép nemnek, értük bizony nem sokat töröm magamat, csak úgy véletlenül — a templom felé balagtam s szörnyű nagy volt a fölháborodásomi hogy az ember még kora reggel sem kerülhet,

ködése azon város és vidék műveltségére, s fejlődött gazdasági és kereskedelmi viszonyaira mintegy reáüti a bélyeget, s következtetést hogy vonnunk egyebekre is. A művelt intelligencia közreműködése első életföltétele a vidéki lapnak.

Minden vidéknek meg van a maga speciális érdeke, ezen érdekek küzdtere a helyi sajtó, s a küzdter porondján kell, hogy méltó harcok jelenjenek meg, mert a csatározás csak úgy lehet érdekes.

S ha a vidéki sajtó, a helyi lap, mindennemű, a közjóra üdvös hatása társulási, vagy egyéb eszmét, mely időnkint felmerül lelkesedéssel pártol, ha a vidék speciális érdekeinek buzgó harcokként mutatja magát: ha mindenkor honett iparkodik maradni; ha a személyes érdekek zsoldjában nem áll; s ha az egyszer hangoztatott helyes elvek következtetés keresztülvitelének feladatát tüzte ki: akkor ez a vidéki sajtó, ez a helyi lap, teljes önérettel szólíthatja fel szellemi közreműködésre az intelligenciát, mely bizonytalannal nem is fog késni a megjelenésben.

Sokat nagyon sokat lehetne még az intelligenciának a vidéki sajtóra való jótekonny hatásáról szólnunk, de ezt hagyjuk; egyszerűen csak arra hivatkozunk még, hogy az olvasó közönség az intelligencia és a vidéki sajtó frigyét a legszebb, legdrágább kapocsnak tartja, mert hozzá; s büszke öntudattal tekint intelligenciájára, mert megnyugvást szerez arra nézve, hogy a társadalom, melynek körében mozog, életképes, hasznos tagokkal dicsekedhetik.

Medor.

## Napi hírek.

**Boldog ünnepeket!** Gör. kel. vallású polgártársaink mai napon bekövetkezett husvétjükhöz boldog ünneplést kívánunk!

**Eljegyzés.** Gérecz Károly főreáliskolánk tehetséges fiatal tanára a múlt napokban eljegyezte Benoit Leonie k. a. a községi polgári leányiskola francia tanítónőjét. Gratulálunk!

ki a veszekedő emberek pörpatvarat. Ugyanis a már említett utcában éktelen csetepaté volt, még pedig — amint a goromba szavakból kiértettem — a rendőrség közreműködésével.

Mi történt itt, talán érdemes lesz megírni.

A kíváncsi péklegények, korán kelő munkások közé vegyülve, siettem adatokat gyűjteni. Rablási kísérlet forog kérdésben.

Egy hórihorgas rendőr lökdös ide-oda valakit. Bizonyosan az lesz a gazember. Az álmukból felzavart lakók itt-ott kikukucskálnak az ablakon.

A báméskodó ingyen publikum sűrű falán áttörve, a pirkadó hajnal fényénél nagy meglepetésemre, a hórihorgas rendőr által lökdösött gazember — uramfia — no de ez már valami szörnyű dolog! — Kénosi János barátomat ismerem föl.

Egyszerre arczomba szökött a vér. Az én barátom, mint közönséges tolvaj! az ehetetlen. Közbeléptem.

A közvádó házmaster „ur“ előadta kérelmemre még egyszer a vádat.

Először is kézzel fogható igaz, hogy János a házmaster megakartá vesztegetni, ami nem sikerülvén, egy kedvező alkalmat felhasználva, belopózott az udvarra. Ott bujkált az oszlopok között, meg a lépcsőkön. Másodszor napnál világosabb, hogy lopni akart. Harmadszor a vádlott védekezéséből kiderült, hogy ő nem szegedi, ergo: csavargó.

Ennyi váddal szemben, azt sem tudtam mivel kezdem. Még hosza az én Jánosom hol hadonázott a rendőr alatt, hol nevetett, hahotázott, hol meg káromkodott. Egy szóval, nem találta bele magát a helyzetbe. A rendőr pedig

**Esküvő.** Szöcs Ilona úrhölgyet május hó 12 én fogja vlajkoveczen oltárhoz vezetni Csemegy Imre dettai kir. aljárásbíró. Gratulálunk!

**Klamarik János** miniszteri tanácsos 40 éves szolgálati jubileuma alkalmából Budapesten tegnap rendezett ovációknál főreáliskolánk tanári testületét Buday József igazgató, Waldherr József, Janell József és Perjéssy Lajos tanárok képviselték.

**Kinevezés.** Eördögh Virgil kir. táblai elnöki titkar, volt verseczi kir. járásbíró, ki hosszabb verseczi működése alatt intelligenciánk osztatlan tiszteletét és rokonszenvét kivívta; — a múlt napokban kir. táblai bíróról neveztetett ki. Fogadja legőszintébb gratulációnkat!

**Kinevezés.** Desseffy Sándor csanádi püspök Henny Sebestyén volt verseczi plébánust, jelenleg makói lelkészt a makói kerületben fő esperessé nevezte ki. A jól megérdemelt előléptetéshez őszintén gratulálnak a kitüntetett verseczi tisztelői és barátai.

**Halálozás.** Brandtner János verseczi vendéglős élete 54 évében a múlt szerdán reggel szívizélhűdéssel elhunyt. Béke poraira!

**Megerősített tűzoltófőparancsnok választás.** A helybeli önkényes tűzoltó egyesület múlt napokban tartott közgyűlésében M a z s á r y Rudolfot választotta meg ujjlag 3 évre főparancsnokkául. Ezen választást a város helybenhagyta.

**A verseczi magyar kir. állami főreáliskola** új épületének butorozása ügyében a vallás és közoktatásügyi miniszter megbízta Herczegh Zs. miniszteri építésmérnököt, hogy a helyszínére utazván a bebutorozásnak tervét készítse el.

**A helybeli izraelita hitközség elnökei** Sternberg József és Adler Miksa bizonyos differenciák miatt ezen állásunkról leköszöntek.

**A Versecz-kubini vasút.** A képviselőház harmadik olvasásában is elfogadta a versecz-kubini vasutól szóló törvényjavaslatot.

**Ajándék a főreáliskolának.** Szabó Ferenc német eleméri plébánus. Ki a magyar középiskoláknak köztük a verseczinek már tavaly is körülbelül 300 forintot érő történelmi műveket ajándékozott — ez idén is 11 szép kötetű és értékes munkát küldött főreáliskolánk tanári könyvtárának. — A tanári testület múlt csütörtökön tartott értekezletén elhatározta, hogy a nemes lelkű adakozóhoz köszönő iratot intéz.

**A természetes gyógymódot és a test ápolását terjesztő egyesület.** — (melynek tagjait általánosságban «Riklianusok»-nak nevezik városunkban) — dacára rövid fenállásának, naponként erősödik. Ujabbban a várhegyen rendeznek be kényelmes sétahelyet, hol légfürdőt fognak használni.

**Kisdedovóda megnyitása.** Az urbani utcában levő kisdedovóda május elsején nyitattik meg. Ugyanekkor történik a beiratás is — ingyen — a kisdedovóda helyiségben.

nem tágitott. Mindenaron a városházára akarta hurczolni. Szorult helyzetemben — mivel a szép szó nem használt — vakmerő lépésre határoztam el magamat. Fölmentem a szép leány ajtajához és zárt ajtnon keresztül könyörületért esedeztem a János számára.

Már csaknem rekedité beszéltem magamat a mig annyira vihettem, hogy a szép leány szíve megpuhult.

A zár nyikorgott, és felpattant az ajtó — Jöjjon, jöjjon az Istenért! siettetém a pongyolában levő leánykát — mentse meg ezt a szerelmes fiatal embert a szörnyű szegyéntől.

— De hát mit tegyek? — kérdezé az üde hang.

— mondja, hogy szeretője jegyese, szóval ilyesmit!

A leányka méltatlankodva utasította vissza meggondolatlan tanácsomat. Hogy lehet töle ilyen illetlenséget kívánni!

— Hát tessék azt mondani, hogy testvére! — ez is elég megmentésére!

Ez már egészen más!

A hórihorgas rendőr mosolyogva bocsátotta szabadon Jánost. A leányka a sok vigyorgó ember közepett megbüvölten állt egy ideig és olyan nagyon megsajnálta a szerelmes fiatal embert. Azt hitte, hogy azt nevetik a báméskodók. Ő nem értette még, hogy milyen értelme van néha a „testvérenek.“

... Am azért még az nap elbocsátották a szolgálatból.

Es Janos, a boldog János magával vitte a megszegényített leánykát a kies Erdélybe — feleségnek. Ő így még jobban tudta szeretni!

Gálffy István.

**Egyházi.** A következő hétben a keresztjáró napok lesznek. E napokon az isteni tisztelet sorrendje a következő: Hétfőn 7 órakor reggeli mise, utána körmenet a temetői kápolnába, a hol szt. mise lesz. Kedden mint május első napján reggel 7 órakor egyleti — nagymise a bold. szűz Mária mint májusi királyné tiszteletére, utána körmenet a hegyi kápolnához, a hol esendes szt. mise olvastatik. Szerdán 7 órakor reggeli mise, utána körmenet a Seomayer féle, a jakubai országuton álló kereszthez. Mindegyik körmenet után a plébániatemplomban esendes mise olvastatik. — Csütörtökön Krisztusz úrnak menybemenetele és a szt. kereszt föl-találásának ünnepe lesz. Ennek folytán a plébániatemplomban a reggeli mise már fél 7 órakor lesz, utána körmenet a hegyi kápolnához, a hol ünnepi nagymise tartatik; a körmenet visszatérése után, a plébániatemplomban 10 órakor szt. beszéd és asszisztenciái nagymise; ennek folytán a fél 9 órai reggeli mise elesik; délután 3 órakor ünnepi nagymise. A májusi hónap alatt a májusi ájtatosságok úgy tartanak meg mint a múlt évben és pedig május hó első és utolsó napján, azonkívül minden szerdán, szombaton és vasárnapon esttel 6 órakor. Számos helybeli magyar r. k. hit-sorsos kérelmezése és a főtisztelendő püspöki hatóság engedélyezése folytán magyar májusi ájtatosságok is tartatnak, és pedig következő vasárnapon azaz májushó 6 án délelőtt 11 órakor, ugyanezen időben pünkösöd második napján azaz máj. 14-én, és a máj. 20-ára és 27-ére eső két vasárnapon.

**A tisztviselő becsülete.** Parkaics városi képviselő, ki különben egyszerű földmives ember, törvényhatóságunk közgyűlésén több alkalommal oly vádakkal lépett fel Dr. Froniusz Gusztav városi orvos ellen, melyet őt, mint orvost és városi felesketett hivatalnokot — mélyen sértettek. A megejtett vizsgálat bebizonyította, hogy Froniusz teljesen törvénytörőleg járt el, ennek folytán becsületsértési pörbe fogta a városatyát. A tárgyalás a múlt napokban tartatott meg a helybeli járásbírósnál, az orvostól bocsánatot kért, s ki jelentette, hogy állításai alaptalanok voltak — a feljelentő vádját visszavonta.

**A férfialegylet** tagjai által előadandó operettek iránt (Sachs E. I felvonásos „Der Abt von Szt. Gallen“ és Koschat, „Der Schreck-schuss“) általános az érdeklődés városunk közönsége körében. Múltán is, mert a nagy fáradsággal betanult darabok, mint az előzmények mutatják igazi művelzetben fogják a közönséget részesíteni. A darab előadásához szükséges jelmezek több mint 250 forintjába kerültek az egyesületnek.

**Tanítóink kérelme.** Hogy a szellemi munkával foglalkozók közül — éppen azok, kikre legnagyobb kincseiket — gyermekeinket — bizzuk — tanítóink részesülnek leggyatrabb fizetésben, azt hiszük, mindenki előtt ismeretes. De talán nem ismeretes az, hogy leginkább városunk tanítói tartoznak azok közé, a kiknek sanyarú fizetésük a megélhetést nem biztosítja meg. — Mig a szomszéd városok 700—800 forintal fizetik tanítóit, addig városunk 500 frttal fizeti az övéit. Sőt vannak szomszédságunkban falvak is, mint pl. Zichyfalva, mely 600 frtnyi fizetést ad tanítóinak, mig Versecz csak annyit, a mennyit Detta, N.-Zsám, Kudricz stb. Ezen sanyarú helyzetükön akart a múlt csütörtökön tartott iskolaszéki gyűlés segíteni, a mikor a tanítók kérvényét, — melyet az iskolaszék által a törvényhatósági gyűlésnek nyújtottak be — avval az indítványnyal terjesztett fel a törvényhatósági gyűlésnek, hogy az 200 forintnyi fizetés emeléssel biztosítson a tanítóknak tisztes megélhetést, és tanítóik javadalmazásane maradjon hátrább a szomszédságában lévő testvér városoknál. Akarjuk hinni, hogy városatyaink tudni fogják a farszto tanítói munkát méltányolni és magukévá fogják tenni az iskolaszék indítványát. — Ne sajnálja senki se ezen kis aldozatot, hiszen gyermekének nevelésére aldozza.

**Zászlószentelés kudriczon.** A „temes kutatasi“ (regi nevén kudriczi) iparosok zászlószentelési ünnepe május hó 3-án fog megtartatni. zászlóánya Bähr Gizella földbirtokosnő leend.

**Jubileum.** A nagyzsámi olvasóegylet pünköszt hetfőjén fogja megünnepelni fenállásának 25 éves jubileumát, ez alkalommal táncmulatságot is rendez, melyre a meghívók már széküldettek.

**A délvidéki szín'szövetkezet** subvencionált szintársulata jelenleg ismét Nagy-Beckkerken működik. Az ujonnan szerződött primadonnáról a következőkben emlékeznek meg a lapok: a múlt csütörtöki előadás eseménye Pálffy Nina primadonna első fellépése volt. Rendkívül kellemes, iskolazott hang, a mozdulatok sikkes gráciája és a játék diszkrecziója az a miben végre valahára kedve telhetett a nagybeckkereki színház látogató közönségnek. A közönség minduntalan tapssal és kihívással tüntette ki és egyszeribe kedvenczévé avatta „A suhanck“ dallamos zenéje aligremélt külső hatással érvényesült s ebben a primadonnán kívül legfőképpen Lángh Odönnek, Nyáray Antalnak és Kovács K. volt eltagadhatatlan érdemök.

**A verseczi iparosok olvasó és önképzőkör**a múlt vasárnap tartotta meg, miniszterium által jóváhagyott alapszabályok értelmében, alakuló közgyűlést Veronits József elnökle alatt. Az egyesület tisztikara következőleg alakult meg: Elnök: Veronits József, alelnök: Heideker K. Pénztáros: Altmann József, ellenőr: Maror János jegyzők: Hammerschmidt J. és Kaiser Péter. Választmányi tagok: Ludvig F., Thomas A., Heisz L., Pécs L., Schützler A. Basztiusz E. Rakuff A.

**A bortermelők dalárdája** május 5-én táncmulatsággal összekötött hangversenyt rendez a „Szőlvényigéhez” címzet vendéglőben.

**Kolumbácsi légy** A gazdák félelmetes elleneségei, a kolumbácsi legyek ez idén nagyon is korán megjelentek s már most is veszélyeztetik a marhaállományt. Eddigél már több verseczi és vidéki gazda marháját ölték meg.

**Pancsova város törvényhatósága** a múlt napokban tartotta meg évnegyedes közgyűlést Nikolics Sándor főispán elnökle alatt. A közgyűlés elhatározta, hogy a kereskedelmi miniszterhez emlékiratot intéz egy kereskedelmi iskola leteremtésére és a pancsova-verseczi vasút kiépítése ügyében. A Temes-forgalom érdekében kimondotta a közgyűlés, hogy rakpartot épített, a vasúti állomást a Temes-parttal közüti vaspályával köti össze, a Temesen át hidat épített, a folyó felső részét szabályoztatja, végül vámszedési engedélyt kér. E sorokkal egyidejűleg felemlítjük azon tervet, mely már hosszabb idő óta foglalkoztatja a mi verseczi mérvadó körünket, is hogy a régi realiskolai épületben kereskedelmi iskolát (esetleg polg. isk. egybekötve) kívánunk alapítani. Ezen iskolára valóban égető szüksége is van városunknak, hol a kereskedő tanoncok száma oly tetemes, kiknek legnagyobb része jó formán alig részült iskoláztatásban, legnagyobb részük, (különösen szerb kereskedőknél) egy szót sem tud magyarul.

**Ajánkozás.** Egy VII. gymn. osztályu tanuló, ki irodai gyakorlattal s szépirással bir, a nyári július és augusztus hónapokban egészségi szempontból Verseczre óhajtana jönni; elvállal tanítványokat, a gymn. tantárgyakra; vagy ügyvédi esetleg mérnöki hivatalba óhajtana alkalmazást találni de mind két esetben csak is a délelőtti órákban Czim-e a szerkesztőségben.

**Kellemetlen situáció.** A múlt vasárnap ugyancsak nagy feltűnést keltett a heti piacon, hogy bizonyos utcaszögleteken 3-5 kron, általánosan ismert verseczi tisztességes urak és hölgyek fénykép arcképeit árulták. Vezetett belőlük boldog, boldogtalan. A dolog magyarázata a következő: Welcsán János városi irnok, a helybeli német lapok mult csütörtöki számaiban a nyílt térben ugyancsak tiltakozik az ellen, hogy ismerősei és barátai fent jelzett arcképeinek elárúsításában neki valami része volna. Azt jelenti ki, hogy az elárúsított arcképeket takarítónője csepte el. A mulatságos, de sokakra nézve kellemetlen incidens sok beszéd tárgyát képezte a mult héten.

**A délmagyarorsz. természettudományi egyesület** mult kedden tartotta e havi bizottsági ülését. Véber Antal fölolvasta a titkári jelentést, mely melegen emlékezett meg Dr. Szabó József budapesti egyetemi tanár elhalalozásáról. A jelentés tudomásulvétele után Dr. Kohn L. nagyszentmiklósi esperes plébános tartott érdekes előadást a délvidék madárvilágáról, mely beható alapos tanulmányok alapján élénk képet nyújtott a délvidék madarai életmódjáról. Előadása végén hat ritka kitömött madárpéldányt ajándékozott az egyesületnek, a miért a bizottság jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az érdemes tulós lelkésznek, elhatározván egyttal, hogy gróf Nákó Kálmán és Schwarze E., kik a főntemlitett tudós érdemes madárgyűjteményéhez hozzájárultak, köszönő iratokat intéz.

**Országos vásár pancsován.** A pancsovai Szt.-György-vasár, mint az ottani városi kapitányság egy hirdetemnye tudatja, ez év május 3-tól egész 6-ig bezárólag fog tartani.

**A „Grommon Dezős pancsovai magyar nyelvtérjesztő egyesület”** f. hó 15-én tartotta Rudnai Nikolics Sándor főispán. tb. elnök elnökle alatt rendes közgyűlést. Elnök: rudnai Nikolics Sándor főispán megnyitván a közgyűlést, üdvözlő a megjelent tagokat és egyben őszinte örömeinek ad kifejezést, hogy az új alapszabályok megalkotása után az első közgyűlésen ő elnökölhet. Erősen él benne a remény, hogy az egyesület, a megválasztandó új ig.-tanácsal és tisztikarral a jövőben élénk tevékenységet fog kifejteni, hogy ezt sikerdús eredmény kövess.

Forró óhaja, hogy egyttés, közös munkálkodás által érvényesíttessék az egyesület magasztos célja. Hogy ezt el lehessen érni, szükséges az ernyedetlen buzgóság, igazi és nemes úgyszemretet. És így leküzdv az akadályokat, magyar hazánk javát e téren is előmozdithassa az egyesület és annak minden egyes tagja. A főispán megnyitóját lelkes éljen kísérte. A közgyűlés tárgysorozatának első pontjaként Zsidó Domokos titkár olvassa jelentését, mit a közgyűlés tudomásul vesz, egyben Fa István volt igazgatónak és Barbierik Titus volt pénztárnok érdeműs működésükért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz. A számvizsgáló bizottság jelentése szerint a bevétel 728 forint 78 kr., a kiadás 1033 frt 03 kr., értékvagyon 3743 frt 57 kr. — Christian Antal az előterjesztett jelentésből látja, hogy az alapítke évközben csökkent, ez ellen az alapszabályok értelmében óvást emel. Mondja ki ez esetből kifolyólag a közgyűlés, hogy a tőkéhez a jövőben nem szabad nyulni, egyszersmind azon indítványt teszi, hogy a tisztviselők a jövőben díjtalanul végezzék teendőiket. Wigand János igazgató előterjesztése szerint az 1894. évi költségvetésben mintegy 500 frtnyi kiadással szemben 700 frt bevétel áll. Ezek után a tisztújítás ejtik meg közfelkiáltással következő eredménnyel: elnök: Mattanovits Adolf polgármester, alelnökök: Christian Antal és Martin Imre, első igazgató: Wigand János, másod igazgató: Romanecz Mihály, titkár: Molnár József, pénztáros: Dr. Radda Ignác, ig.-tanácsosok: Bachmann Antal, Csernovics Agenor, Fa István, Fodor József, Fritsch Fülöp, Graff J. Pál, Gecser Béla, Juhász József, Kiss Mór, Karner János, Dr. Kelemen Adolf, Kovács György, Radoszavlyevics Károly, Dr. Ruttner Sándor, Dr. Scitinszky Adolf, Dr. Schäffer Adolf, Szabó János, Tordai György, Vozary János, Zsidó Domokos. Wigand János igazgató indítványára a közgyűlés Péter Pál volt elnököt érdemei elismerésül az egyesület tagjául választja, továbbá rudnai Nikolics Sándor tb. elnöknek egyesület iránt tanusított meleg érdeklődéséért köszönetet szavaz.

**Hírek a Vaskapu mellől.** Orsováról jelentik Son Hugó, a bukaresti Banca Nazionale volt pénztárosa, aki 100.000 franknál nagyobb összeg elikkasztása után megszökött, s a kit Velenczében sikerült elfogni, f. hó 23-án erős fedezet alatt ideérkezett. Vojnicz járásbíró elkísérte Verciórovára, a hol átadta a román csendőrségnek. Son tagadja a lopást, daczára annak, hogy nagyobb pénzösszeget, értékpapirokat s ékszereket találtak nála. A vaskapui vállalat első számú fűrőhajóján, mely a stenikai szakaszon dolgozik, e hét elején egy dinamittöltény felrobbant s olyan nyira megrongálta a hajótestet, hogy a munkát be kellett szüntetni. A hajót kijavítás végett Orsovára vontatták. A személyzetben s a gépekben nem esett kár. Ugyancsak a mult napokban kihuzták a Dunából egy Krastina I. nevű mukás holttestét, a ki márczius 31-én részeg állapotban a vállalat „Universal” hajójáról belebukott a folyamba. Ugyanakkor más helyen a hullámok partra dobtak egy feloszlásban levő felismerhetlen másik hullát is. Ez alighanem azon munkás hullája, a ki az őszszel felrobbant s elsúlyedt amerikai fűrőhajóról zuhant a Dunába és ott lelte halálát.

**A nagy szárazság után** végre valalahára a mult szombaton este megeredtek az ég csatornai s jéggel vegyes eső paskolta végig a szomszjas földet. A jég nem tett jelentékeny kárt, de az eső bizony bizony nagyon kevés volt! A szőlő a nagy szárazság daczára bő termést ígér, különösen a lugasok rakvak gazdag fűrtökkel, gyümölcs is szépen mutatkozik, de a megrakott barackfákat valami ismeretlen ellenség pusztítja. A szép lombok, nagy fák ágai, melyek még egy nappal előbb erőtelj duzzadtak, lekönyitják leveleiket, a galyak egymásután száradnak el.

**A loosztályozás Temes vármegyében.** A hadi szolgálatra alkalmas lovak osztályozása Temes vármegyében ápril 20-án veszi kezdetét. A loosztályozás a központi járásban ápril 20-án Gyirokon, 21-én Saaghton, 23-án Paracson és R.-Szt.-Mihályon, 24-én Ném.-Szt.-Mihályon és Beregszón, 25-én Szakalházán, 2-án Mehalán, 27-én Kis-Becskereken, 28-án Uj-Bessenyőn, 30-án Szt.-Andráson, május 1-én Csernegyházán, május 2-án Gyarmathán fog megejtetni. Temesvár szab. kir város területén a loosztályozás május 4-én és 5-én, Versecz városban május 7-9-ig, Fehértemplom városban ápril 30-án és május 1-én. Vinga városban ápril 16-án lesz. A rékasi járásban május hó 7-én

kezdik az osztályozást Aranyágon és 12-én fejezik be Belinczen. A buziási járásban május 15-én kezdik Szinerszegen és 21-én fejezik be Rittbergen. A vingai járásban ápril 20-án kezdik Német-Bencseken és május 5-én fejezik be Majlátfalván. A lippai járásban május 7-én kezdik Máslakon és 17-én fejezik be Neuhofoan. Az ujaradi járásban május 18-án kezdik a loosztályozást Székesuton és 28-án fejezik be Uj-Aradon. A dettai járásban ápril 20-án kezdik Det-tán és 25-én fejezik be Móriczföldön. A csákovai járásban ápril 26-án kezdik Giládon és május 8-án fejezik be Ligeten, A verseczi járásban május 9-én kezdik Paulison és 23-án fejezik be Klopodián. A kubini járásban ápril 20-án kezdik Dubovácson és ápril 27-én fejezik be Bavanistén. A fehértemplomi járásban május 2-án kezdik Vracevgájón és 15-én fejezik be Károlyfalván. A loosztályozást vegyes bizottságok végzik, melyeknek elnökei a járási főszolgabírók illetve a polgármesterek, tagjai a katona szakértők, a loavató bizottságok polgári szakértők és a közs. képviselőtestületek által választandó két-két bizalmi férfi. Figyelmeztetjük a lótulajdonosokat, hogy esetre, ha lovaikat nem vezetik a bizottság elé, 15 frtig terjedhető bírsággal lesznek megbüntetve.

**Az első permetezés** időszaka küszöbén nem győzzük szőlőgazdáinkat eléggé sürögösen figyelmeztetni, hogy a permetezést, melyet különben a magas ministerium már kötelezőleg is elrendelt, kellő időben foganatosítani el ne mulasszák, mert csak ekként vehetik elejét a veszedelmes szőlőragály, a peronospora terjedésének. A permetezők beszerzése dolgában jó lesz óvatosnak lenni, mert sok rosz permetezőt kínálnak mostanában mindenfelé. Mellesleg említtjük fel, hogy a jó permetezők közt a legjobbnak találtuk a Mauthner budapesti magkereskedő „Unicum” nevű permetezőjét, mely igen könnyen jár kitünően permetez, soha el nem romlik és a mellett a legolcsóbb is, a mennyiben az egész permetezőnek ára 14 frt. 75.

**Változások vasúti menetrendünkben.** A nagybecskerek-verseczi, nagybecskerek-pancsovai és a szécsány-párdányi vonatokon. Nagy-Becskerek és Versecz, valamint Nagy-Becskerek és Pancsova között egy-egy Szécsány és Párdány között pedig két-két új személyvonat helyeztetik forgalomba. Az új vonat Nagy-Becskerekéről éjjel 1 óra 34 perczkor indul és Verseczre 5 óra 10 pkor érkezik s ott csatlakozást talál Temesvár felé, az ellenvonat pedig Verseczről, csatlakozással Bázias felől, este 7 óra 10 pkor indul és Nagy-Becskerekre éjjel 10 óra 46 pkor érkezik. Ezen vonatokhoz csatlakozással Párkányról Szécsányra és viszont, csatlakozó vonatok közlekednek. Továbbá az új vonat Nagy-Becskerekéről éjjel 1 óra 25 pkor indul és Pancsovára reggel 6 óra 33 perczkor érkezik, Pancsováról pedig reggel 7 óra 21 pkor indul és Nagy-Becskerekre d. e. 11 óra 20 pkor érkezik, s ott csatlakozik Nagy-Kikinda felé. A jassenovai-aninai vonalon. A mult évben Jassenova és Oravicza között közlekedett harmadik vonat ismét forgalomba helyeztetik. Ezen vonat Oraviczáról d. e. 10 óra 25 pkor indul és Jassenovára déli 1 órakor érkezik, Jassenováról pedig d. u. 3 órakor indul és Oraviczára d. u. 4 óra 47 perczkor érkezik.

**Pontos tanuvalomás.** Egy bíró a következő kérdéseket intézi emberhez, ki nyilvános törvényszéki tárgyaláson egy végrendelet valódiságára nézve mint tanu szerepel.

Bíró: Ki pecsételte le a végrendeletet?

Tanu: Maga a végrendelező.

Bíró: Jól van. De ő akkoriban ágyban fekvő beteg volt, Ki nyújtotta neki át a szükséges eszközöket?

Tanu: Én.

Bíró: Mit nyújtott ön neki először oda?

Tanu: Egy darab pecsétviasztkot.

Bíró: Milyen színű volt?

Tanu: Piros.

Bíró: És mekkora volt?

Tanu: Körülbelül 3-4 hüvelyk hosszú.

Bíró: Honnét vette a pecsétviasztkot?

Tanu: Egy szekrényről, mely az ágy mellett a szobában állott.

Bíró: Mekkora volt a gyertya?

Tanu: Körülbelül öt-hat hüvelyk hosszú.

Bíró: A végrendelező tehát a végrendeletet sajátkezüleg pecsételte le, még pedig egy darab piros színű pecsétviasztkkal, melyet a tanu az ágy közelében álló szekrényről vett le és neki átnyújtott. A végrendelező ezután a pecsétviasztkot cseppfolyóssá tette a gyertyánál, mely körülbelül öt-hat hüvelyk hosszú volt, és a melyet tanu neki oda tartott. A tanu ezt a gyertyát szintén a már említett szekrényről vette le. Nemde így van, tanu ur.

Tanu: Tökéletesen így van, bíró ur.  
Bíró: Uraim, ez a tanuvallomás hamis! A végrendelet nincs — peccétviaszkkal lepecsételve, hanem csak ostyával.

#### Szerkesztői levelezés.

H—B Helyeslőleg tutomásul vesszük hogy jövő héten látogatásokat fogadsz az ujonnan «vixelt» otthonodban!

Z. Rendben van már ismét minden. Ne bántsuk! különben alaposan megírta azt valaha Gvadányi lovas generális, hogy; «Asszonyoknak és lónak hinni sohasem kell. Tele vannak ezek hamis erkölcsökkel Csinján beretválni kellett ezekkel, Tudni kell, hogy bírnak ők mely természettel.»

#### Irodalom.

Felhívás. Kossuth Lajos hazánk nagy fiának emlékezete a magyar nép szívében és ajkán örökké fennmarad, de a dalok és költemények, melyek a nagynevű halhatatlanra vonatkoznak, összegyűjtve még nincsenek, hogy a nemzet közkincsét képezzék; holott közöttük nem egy van, amely valódi irodalmi becsűsel is bír. Tisztelettel fordulok tehát a nagy közönséghez, s kérem mindazokat, kik a hazafias cél elérésében kegyesen támogatni hajlandók, hogy Kossuth Lajosra vonatkozó bármily dalt, indulót és költemény akár a nép ajkán él az, akár bármely folyóiratban vagy könyvben jelent meg az 1848 és 1894-es évközben és arról tudomással bírnak, alulírott czinére minél előbb beküldeni méltóztatassanak, azon hozzáadással, hogy ha csak lehet, a művek szerzői is megneveztesse, továbbá az idő, a melyben esetleg a dal közzéjón forgott, valamint a vidék is, a hol az feltaláltatott, s netán azon érdekes és hiteles adatok, melyek a költeményre bármely tekintetben vonatkozással bírnak, lehetőleg feltüntetve legyenek. A mű díszesen kiállítva. érdekes előszóval, magyaráza-

tokkal, függelékében a szíves beküldők névsorával, még ez őszén fog megjelenni, s tiszta jövedelmének egy része a „Kossuth“-szoboralap javára fog fordítottatni. Azon jó reményben intézem honfitársaimhoz kérelmemet, hogy a a szent cél érdekében jóakarattal támogatni fognak, melyért előre is köszönetemet nyilvánítva, maradtam hazafiai üdvözléssel Nyitra, Halasy Béla tanár.

Az „Olvasd“ című hetilap, mely szabad-szellemű cikkeivel így a Kossuth-gyász alkalmával a királyhoz intézett nyílt levelével országos feltűnést keltett, folyó hó 15-ikétől kezdve mint politikai hetilap jelenik meg. Jövő száma közli a »Függetlenségi nyilatkozat«-ot. Kiadóhivatala Budapest, IV. ker., Koronaherceg-utca 6. sz. a. van. Előfizetési ára félévre 3 frt.

A király életrajza jelent meg éppen most Körösi László dr. Kortársak című, népszerű és elterjedt új vállalatának második füzetében. A pompásan megírt és Ó Felsége legutolsó arczképével díszített füzet ára 30 kr. (Öt füzet: XIII. Leo, Ferencz József, Kossuth Lajos, Jókai Mor, Vaszary Kolos, előfizetése 1 forint). A király életrajzát őszintén ajánljuk olvasóink figyelmébe. Megrendelhető egyenesen a szerkesztő-kiadó czimén (Budapest, Andrassy-ut 25.) — A sajtó alatt levő s május elején megjelenő harmadik füzet Kossuth Lajos apoteozisát közli.

„Az 1848—49 magyar szabadságharc története“ című illusztrált vállalatból most jelent meg a 10. füzet. Gracza György e füzetben az 1848. évi törvények ünnepélyes szentesítését mondja el a megszokott elevenséggel. A történelmi nevezetességű eseménynek egyik igen érdekes epizódja, hogy V. Ferdinánd neje: a királyné a rendek üdvözlétére — mivel magyarul nem tudott, németül pedig nem akart beszélni, latin nyelven felelt. A királyné e figyelem ropant lelkesedésre ragadta az országgyűlés tagjait. A füzet a következő egykoru illusztrációkat tartalmazza: Csányi László. (Arczkép.) — Kossuth és honvédsereg vezérei. (Berlinben raj-

zolt egykoru kép.) — Magyar tábor a szabadságharc alatt. (Egykoru kép.) — Perczel Mór. (1898—49 arczkép.) — Karloca város pénz utalványa 1849-ben. — Teleki László gróf (1861. arczkép.) — Osztrák lovasság 1848—49-ben. (Eredetije a bécsi udvari muzeumban. — Az 1848—49. törvények ünnepélyes szentesítése. Kossuth megérkezése Pestre 1848. április 14-én. (Egykoru rajz után.) — A kiadóhivatal Lampel Róbert (Woldianer F. és Fiai) könykereskedése Budapesten Andrassy út 21. sz. a. még most is fogad el előfizetéseket, még pedig 6 füzet 1 frt. 80 krral, 12 füzetre 3 frt 60 krral, és 24 füzetre 7 frt 20 krral. Egy-egy füzet ára 30 kr.

## Borjegyomrokat

legmagasabb árak mellett vásárol

**Samel Leopold Tepliczen**

Csehországban.

Köszvény és csúzbán szenvedőknek ezennel a legtagabb körökben

### Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dícsérőleg ismeretessé vált *Tinct. Capsici comp.* ajánlólóg legyen emlékeztetve hozva. Ezen népszerű háziszor 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlása nem szorul. Úvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krral áron a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Azonban a „Horgony“ védjegyre ügyelendő, mert csak a vörös horgonnyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszer-tárához: Richter gyógyszer-tára „az arany oroslánc“ Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.



## Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

41 év óta fennálló, gőzerővel működő s a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt

### könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

ujságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, czimlapok, báli meghívók,

gyászjelentések, valamint czimkéek, árújegyek,

arany, bronz vagy szini előállítására

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A felvételi iroda, és könykereskedés mely az Andrassy-sétátár és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle házban van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hírlapokra, regényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVIII. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetter Gebirgsbote“ és „Délvidék“ szerkesztősége és kiadóhivatala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.